

Les fogueres d'Alacant

És festa a Alacant, i sota el caràcter lúdic d'aquests dies, a poc a poc, quallen distints intents de renovació i avantguarda que volen arribar a perfilar unes característiques definitòries pròpies. Cal combinar això, però, amb les tradicions vàlides i els trets que defineixen la ciutat i la inclouen al nostre país.

Elena VALOR

La festa de les fogueres de Sant Joan tindrà enguany seixanta-dos monuments repartits per tota la ciutat, i cnt una barraques. El pressupost oficial és de 38 milions de pessetes, encara que la realitat va molt mes enllà. Cada comissió en recapta prop de dos o tres, sense comptar els diners de les barraques. A més d'això, pel que fa a l'estructura interna de la festa i a la concepció dels monuments de cartó, ja han començat a quallar els canvis.

Segons Iolanda ESCRICH, responsable dels temes culturals i l'única dona de la Comissió Gestora de les Fogueres, «ara, el funcionament és totalment distint, com la temàtica. Busquem d'altres vies d'expressió per a les fogueres. Abans, el president de la comissió gestora era un membre de la corporació municipal, i ara es tria democràticament. Però el canvi de les fogueres no es pot fer molt ràpidament, cal fer-lo a poc a poc, adequant els nous vents a la mentalitat rígida d'abans».

Iolanda considera la recuperació del català i de les tradicions vàlides un tema clau: «La llengua de les fogueres es el valencià, però un valencià del carrer, el que parlem ací, no l'acadèmic. La llengua, molt oblidada durant la resta de l'any, reviu en les fogue-

res. La gestora la promou a nivell escrit en els llibrets de les comissions de cada foguera; hem buscat l'assessorament d'un membre d'Acció Cultural, per no clavar-la massa sovint.»

«D'altra banda —continua dient—, les fogueres intenten mantenir i fomentar les nostres tradicions.

En un principi, anaven mes enfocades de cara al turisme, però d'uns anys ací hem vist que les tradicions poden ser també un bon reclam turístic. Coneixem més la nostra història; la gestora s'ha envoltat d'historiadors i estudiosos de la ciutat per trobar-ne els aspectes realment im-

portants; igualment, hem recuperat vestits de fa anys, que eren oblidats.»

Pel que fa a les innovacions, «també són un aspecte important. La foguera, com a monument, començà a canviar quan Pedro Soriano s'atreví a fer-ho, incorporant l'avantguarda a un monument tradicional. De fet, en 1928 quan començaren a plantar-se les fogueres, van nàixer com iniciativa d'artistes com ara Gastón Castelló, i gent relacionada amb l'art. Gastón dissenyà barraques i fogueres modernistes. Lamentablement, aquesta tendència, la trencà la guerra civil. Però es tracta d'innovar creativament, acostar a la festa a tots els artistes».

Iolanda acaba parlant-ne dels problemes. «Només n'hi ha un de molt important: el menfotisme, que és un problema, no de les fogueres, sinó de l'alacantí; lligat a això hi ha la impuntualitat, la poca serietat i el fet que tot es faça ràpidament i malament. A part del menfotisme, hi ha la finançació; els temps canvien, i cal que canvie també la forma de finançar-se, perquè els diners són el problema etern dels foguerers.

Activitats-85

Dins de la comissió gestora les activitats programades són la publicació de la revista de fogueres, que enguany s'edita totalment renovada, i l'organització de la I Marxa Cicloturística, impulsada pels clubs cicloturistes de l'Hospital de l'Insalud i l'empresa Marco Brotons, la gestora, la diputació i l'ajuntament; marxa que passarà per la majoria dels pobles de la província administrativa, amb 250 quilòmetres de recorregut. Hi ha ja dos-cents participants inscrits.

Al juny, les Fogueres

/ Arxu

/ Francesc Cutillas

Volen introduir-hi novetats artístiques. En la foto, foguera del Mercat Central (1984)

D'altra banda, s'ha convocat el III Concurs de Composició per a Bandes de Música, patrocinat per la Conselleria de Cultura,

mitjançant el Conservatori de Música Òscar Esplà, amb participants de tot el país, de Madrid i de Barcelona.

Pedro Soriano, artista fogueril

Si les fogueres s'autoafirmen cada vegada més, és, en gran part, gràcies a aquest home, preocupat, de fa anys, per introduir en uns monuments tradicionals tendències cada dia més innovadores. Escultures abstractes, absència de ninots i l'al·legoria duta més enllà de la imaginació, són reptes de Pedro Soriano, que ha vist arribar premis, l'un darrere de l'altre, després de cert temps de dures crítiques.

«Les falles són més conservadores —ens comenta—, monuments grandiosos que mantenen una estructura similar any rere any. El meu paper en les fogueres, sense ser el pioner de la idea, ha estat el trasllat de les inquietuds artístiques al monument. És un treball d'investigació contínua, que crec important per assolir una identitat pròpia, en comparació, per exemple, amb les falles.»

«Si no hagués conegut Gastón Castelló estaria fent altres coses, però, des de 1977, vaig començar a sentir la inquietud de traslladar l'art d'avantguarda

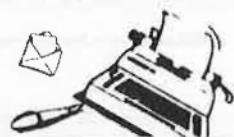
a la foguera. I acíestic, sense parar».

El Centre «Eusebi Sempere» d'Art i Comunicació Visual

El Centre Eusebi Sempere ha convocat enguany un concurs sobre fogueres experimentals, amb premis que van des de les 750.000 a les 80.000 pessetes. Segons els responsables del Centre, cal donar pista lliure a la imaginació dels creadors.

S'hi han presentat vint projectes i maquetes, amb aspectes vertaderament interessants, que seran exposats a partir del dia 18 al públic, per acostar les idees innovadores al poble d'Alacant i fer que els artistes i els arquitectes s'introdueixen en el món de les fogueres. La foguera ve de la falla i encara en depèn, però amb aquestes noves idees troba un camp propi i definitori. De moment, el Centre intenta que alguna de les idees pugui ser considerada per les comissions i les posen en pràctica. El que cal és estimular l'evolució d'uns monuments que poden arribar a ser sorprenents.

el Temps

subscriviu-vos-hi